

Інша інформація, вимоги щодо наявності якої передбачені законодавством та яку замовник вважає за необхідне включити до тендерної документації

У сьогоднішній статті розберемось, яку іншу інформацію/вимоги/умови доцільно передбачити в тендерній документації, як не помилитися при встановленні тих чи інших вимог, чим керуватись при їх встановленні.

Нагадаємо, що відповідно до пункту 31 частини 1 статті 1 [Закону України «Про публічні закупівлі»](#) (далі — Закон) тендерна документація — це документація щодо умов проведення тендеру, що розробляється та затверджується замовником і оприлюднюється для вільного доступу в електронній системі закупівель.

Відповідно, правильно складена тендерна документація є найголовнішим документом під час проведення процедури закупівлі та запорукою успішного тендеру.

Пунктом 28 [Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178](#) (далі — Особливості), встановлено, що тендерна документація формується замовником відповідно до вимог статті 22 Закону з урахуванням цих особливостей.

У частині 3 статті 22 Закону вказано, що тендерна документація може містити іншу інформацію, вимоги щодо наявності якої передбачені законодавством та яку замовник вважає за необхідне включити до тендерної документації.

Отже, окрім встановлення вимог до учасників, які прямо передбачені законодавством, замовник також має право встановлювати й інші вимоги/умови, які замовник вважає за необхідне включити до тендерної документації.

Встановлення інших вимог, умов у тендерній документації

Під час встановлення інших вимог, умов у тендерній документації радимо:

дослідити специфіку саме вашого предмета закупівлі;

дослідити законодавство щодо предмета закупівлі, щоб зрозуміти, чи буде правомірною та обов'язковою та чи інша вимога згідно з чинним законодавством України, чи може замовник обґрунтувати необхідність встановлення таких вимог для конкретного предмета закупівлі (наприклад, під час закупівель враховувати вимоги НАССР чи під час закупівель робіт врахувати норми постанови КМУ від 01.08.2005 № 668 тощо);

врахувати принципи здійснення публічних закупівель, зокрема принцип недискримінації учасників та рівного ставлення до них;

не встановлювати вимог/умов, які є зайвими чи не відносяться до вашого предмета закупівлі, або ж взагалі вимог, які можуть суперечити чинному законодавству та, як наслідок, призвести до оскарження закупівлі. Наведемо нижче реальний приклад.

Рішення Комісії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель № 3865-р/пк-пз від 29.02.2024

Замовником у тендерній документації визначено, що кількість працівників та їх кваліфікація повинні відповідати ліцензійним умовам провадження господарської діяльності з надання послуг і виконання робіт протипожежного призначення, які затверджені постановою КМУ «Деякі питання ліцензування господарської діяльності з надання послуг і виконання робіт протипожежного призначення» від 23.11.2016 № 852 (далі — Постанова № 852).

Керуючись Постановою № 852, замовник у тендерній документації встановив вимогу, вважаючи її доцільною згідно з законодавством: «Стосовно керівника робіт з монтажу, підтримання експлуатаційної придатності (технічного обслуговування) систем пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей та керівника (директора) підприємства надати посвідчення про функціональне навчання з техногенної безпеки у сфері цивільного захисту, або посвідчення про проходження навчання з питань цивільного захисту та техногенної безпеки».

Проте ця вимога тендерної документації була оскаржена та органом оскарження було встановлено таке: «Відповідно до пунктів 14, 15 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання послуг і виконання робіт протипожежного призначення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2016 № 852, встановлено кадрові вимоги щодо виконання робіт з монтажу, підтримання експлуатаційної придатності (технічного обслуговування) систем пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей, устаткування для передачі тривожних сповіщень:

14. Керівник робіт з монтажу, підтримання експлуатаційної придатності (технічного обслуговування) систем пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей, устаткування для передачі тривожних сповіщень повинен мати:

— вищу освіту за однією зі спеціальностей у галузях знань „Архітектура та будівництво“, „Цивільна безпека“ (за спеціальностями „Цивільна безпека“, „Пожежна безпека“), „Автоматизація та приладобудування“, „Електроніка та телекомунікації“, „Електрична інженерія“;

— стаж роботи за цим видом робіт не менше трьох років або в органах та підрозділах цивільного захисту (за спеціальністю „Пожежна безпека“) не менше п'яти років.

15. Виконавці робіт з монтажу, підтримання експлуатаційної придатності (технічного обслуговування) систем пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей, устаткування для передачі тривожних сповіщень повинні відповідати таким вимогам:

— електромонтер охоронно-пожежної сигналізації (електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування, електромонтер з ремонту та обслуговування апаратури та пристроїв зв'язку, монтажник радіоелектронної апаратури та приладів) — не нижче 3-го розряду;

— налагоджувальник приладів, апаратури та систем автоматичного контролю, регулювання та керування (налагоджувальник контрольно-вимірювальних приладів та автоматики) — не нижче 4-го розряду. Кількість виконавців таких робіт повинна становити не менше двох осіб.

Слід зазначити, що ліцензійними умовами не передбачено надання стосовно керівника робіт з монтажу, підтримання експлуатаційної придатності (технічного обслуговування) систем пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей та керівника (директора) підприємства посвідчення про функціональне навчання з техногенної безпеки у сфері цивільного захисту або посвідчення про проходження навчання з питань цивільного захисту та техногенної безпеки.

Враховуючи наведене, зазначені вище вимоги Документації не узгоджуються з Ліцензійними умовами, у зв'язку з чим Замовник порушив зазначені вище вимоги чинного законодавства».

У тендерній документації доцільно передбачити інформацію, яка буде корисною для учасника:

що вартість тендерної пропозиції та всі інші ціни повинні бути чітко визначені;

що учасник самостійно несе всі витрати, пов'язані з підготовкою та поданням

тендерної пропозиції;

що замовник не є відповідальним за витрати учасника на підготовку пропозиції незалежно від результату торгів;

що до розрахунку ціни пропозиції не включаються будь-які витрати, понесені учасником у процесі проведення процедури закупівлі та укладення договору про закупівлю, витрати, пов'язані із оформленням забезпечення тендерної пропозиції (у разі встановлення такої вимоги); зазначені витрати сплачуються учасником за рахунок його прибутку; понесені витрати не відшкодовуються (в тому числі у разі відміни торгів чи визнання торгів такими, що не відбулися);

що за підроблення документів, печаток, штампів та бланків чи використання підроблених документів, печаток, штампів, учасник торгів несе кримінальну відповідальність згідно зі статтею 358 Кримінального кодексу України;

що робити з документами, які не передбачені згідно з законодавством для учасника;

що замовникам заборонено купувати товари походженням з Російської Федерації / Республіки Білорусь / Ісламської Республіки Іран та у громадян / суб'єктів господарювання з Російської Федерації / Республіки Білорусь / Ісламської Республіки Іран.

Серед іншого, замовник в тендерну документацію може включити такі додаткові умови:

у разі здійснення закупівлі автомобілів, меблів, іншого обладнання та устаткування, мобільних телефонів, комп'ютерів державними органами, а також установами та організаціями, які утримуються за рахунок державного бюджету, учасники при формуванні ціни пропозиції повинні враховувати вимоги постанови Кабінету Міністрів України від 04.04.2001 № 332;

учасники при поданні тендерної пропозиції повинні враховувати норми (врахуванням вважається факт подання тендерної пропозиції, що учасник ознайомлений з цими нормами і їх не порушує, жодні окремі підтвердження не потрібно подавати):

постанови Кабінету Міністрів України «Про забезпечення захисту національних інтересів за майбутніми позовами держави Україна у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації» від 03.03.2022 № 187, оскільки замовник не може виконувати зобов'язання, кредиторами за якими є Російська Федерація або особи, пов'язані з

країною-агресором, що визначені підпунктом 1 пункту 1 цієї Постанови;

постанови Кабінету Міністрів України «Про застосування заборони ввезення товарів з Російської Федерації» від 09.04.2022 № 426, оскільки цією постановою заборонено ввезення на митну територію України в митному режимі імпорту товарів з Російської Федерації;

Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 № 1207-VII.

А також враховувати, що в Україні замовникам забороняється

здійснювати публічні закупівлі товарів, робіт і послуг у громадян Російської Федерації / Республіки Білорусь / Ісламської Республіки Іран (крім тих, що проживають на території України на законних підставах); юридичних осіб, утворених та зареєстрованих відповідно до законодавства Російської Федерації / Республіки Білорусь / Ісламської Республіки Іран; юридичних осіб, утворених та зареєстрованих відповідно до законодавства України, кінцевим бенефіціарним власником, членом або учасником (акціонером), що має частку в статутному капіталі 10 і більше відсотків (далі — активи), якої є Російська Федерація / Республіка Білорусь / Ісламська Республіка Іран, громадянин Російської Федерації / Республіки Білорусь / Ісламської Республіки Іран (крім тих, що проживають на території України на законних підставах), або юридичних осіб, утворених та зареєстрованих відповідно до законодавства Російської Федерації / Республіки Білорусь / Ісламської Республіки Іран, крім випадків, коли активи в установленому законодавством порядку передані в управління Національному агентству з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів;

здійснювати публічні закупівлі товарів походженням з Російської Федерації / Республіки Білорусь / Ісламської Республіки Іран, за винятком товарів походженням з Російської Федерації / Республіки Білорусь, необхідних для ремонту та обслуговування товарів, придбаних до набрання чинності Постановою № 1178.

Відобразити викладену вище інформацію в тендерній документації можна, передбачивши такі вимоги в пункті «Інша інформація» розділу 5 «Оцінка тендерної пропозиції»:

2	Інша інформація	<p>Вартість тендерної пропозиції та всі інші ціни повинні бути чітко визначені. Учасник самостійно несе всі витрати, пов'язані з підготовкою та поданням його тендерної пропозиції. Замовник у будь-якому випадку не є відповідальним за зміст тендерної пропозиції учасника та за витрати учасника на підготовку пропозиції незалежно від результату торгів.</p> <p>До розрахунку ціни пропозиції не включаються будь-які витрати, понесені учасником у процесі проведення процедури закупівлі та укладення договору про закупівлю, витрати, пов'язані із оформленням забезпечення тендерної пропозиції (у разі встановлення такої вимоги). Зазначені витрати сплачуються учасником за рахунок його прибутку. Понесені витрати не відшкодовуються (у тому числі у разі відміни торгів чи визнання торгів такими, що не відбулися).</p> <p>Відсутність будь-яких запитань або уточнень стосовно змісту та викладення вимог тендерної документації з боку учасників процедури закупівлі, які отримали цю документацію у встановленому порядку, означає, що учасники процедури закупівлі, що беруть участь у цих торгах, повністю усвідомлюють зміст цієї тендерної документації та вимоги, викладені Замовником при підготовці цієї закупівлі.</p> <p>За підроблення документів, печаток, штампів та бланків чи використання підроблених документів, печаток, штампів учасник торгів несе кримінальну відповідальність згідно зі статтею 358 Кримінального кодексу України.</p> <p>Інші умови тендерної документації:</p> <ol style="list-style-type: none"> Учасники відповідають за зміст своїх тендерних пропозицій та повинні дотримуватись норм чинного законодавства України. У разі, якщо учасник або переможець не повинен складати або відповідно до норм чинного законодавства (у тому числі у разі подання тендерної пропозиції учасником-нерезидентом / переможцем-нерезидентом відповідно до норм законодавства країни реєстрації) не зобов'язаний складати якийсь зі вказаних в положеннях документації документ, накладати електронний підпис, то він надає лист-роз'яснення в довільній формі, у якому зазначає законодавчі підстави щодо ненадання відповідних документів або ненакладення електронного підпису; або надає копію/роз'яснення/ державних органів щодо цього. Документи, що не передбачені законодавством для учасників — юридичних, фізичних осіб, у тому числі фізичних осіб — підприємців, не подаються ними у складі тендерної пропозиції. Відсутність документів, що не передбачені законодавством для учасників — юридичних, фізичних осіб, у тому числі фізичних осіб — підприємців, у складі тендерної пропозиції не може бути підставою для її відхилення замовником. Учасники торгів — нерезиденти для виконання вимог щодо подання документів, передбачених Додатком 3 до тендерної документації, подають у складі своєї пропозиції документи, передбачені законодавством країни, де вони зареєстровані. Факт подання тендерної пропозиції учасником — фізичною особою чи фізичною особою — підприємцем, яка є суб'єктом персональних даних, вважається безумовною згодою суб'єкта персональних даних щодо обробки її персональних даних у зв'язку з участю в процедурі закупівлі, відповідно до абзацу 4 статті 2 Закону України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 № 2297-VI, жодних окремих підтверджень не потрібно подавати в складі тендерної пропозиції. В усіх інших випадках факт подання тендерної пропозиції учасником — юридичною особою, що є розпорядником персональних даних, вважається підтвердженням наявності у неї права на обробку персональних даних, а також надання такого права замовнику як одержувачу зазначених персональних даних від імені суб'єкта (володільця). Таким чином, відповідальність за неправомірну передачу замовнику персональних даних, а також їх обробку несе виключно учасник процедури закупівлі, що подав тендерну пропозицію, жодних окремих підтверджень не потрібно подавати в складі тендерної пропозиції. Документи, видані державними органами, повинні відповідати вимогам нормативних актів, відповідно до яких такі документи видані. Учасник, який подав тендерну пропозицію, вважається таким, що згодний з проектом договору про закупівлю, укладення у Додатку 3 до цієї тендерної документації, та буде дотримуватися умов своєї тендерної пропозиції протягом строку, встановленого в пункті 4 розділу 3 до цієї тендерної документації. Якщо вимога в тендерній документації встановлена декілька разів, учасник/переможець може подати необхідний документ або інформацію один раз. Фактом подання тендерної пропозиції учасник підтверджує (жодних окремих підтверджень не потрібно подавати в складі тендерної пропозиції), що у попередніх відносинах між Учасником та Замовником таку оперативно-господарську санкцію/передбачену/і пунктом 4 частини 1 статті 236 ГКУ, як відмова від встановлення господарських відносин на майбутнє, не було застосовано. Тендерна пропозиція учасника може містити документи з водяними знаками. Учасники при поданні тендерної пропозиції повинні враховувати норми (врахуванням вважається факт подання тендерної пропозиції, що учасник ознайомлений з цими нормами і їх не порушує, жодні окремі підтвердження не потрібно подавати):<ul style="list-style-type: none"> постанови Кабінету Міністрів України «Про забезпечення захисту національних інтересів за майбутніми позовами держави України у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації» від 03.03.2022 № 187, оскільки замовник не може виконувати зобов'язання, кредиторами за якими є Російська Федерація або особи, пов'язані з країною-агресором, що визначені підпунктом 1 пункту 1 цієї Постанови; постанови Кабінету Міністрів України «Про застосування заборони ввезення товарів з Російської Федерації» від 09.04.2022 № 426, оскільки цією постановою заборонено ввезення на митну територію України в митному режимі імпорту товарів з Російської Федерації; Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 № 1207-VII. <p>А також враховувати, що в Україні замовникам забороняється здійснювати публічні закупівлі товарів, робіт і послуг у громадян Російської Федерації / Республіки Білорусь / Ісламської Республіки Іран (крім тих, що проживають на території України на законних підставах); юридичних осіб, утворених та зареєстрованих відповідно до законодавства Російської Федерації / Республіки Білорусь / Ісламської Республіки Іран; юридичних осіб, утворених та зареєстрованих відповідно до законодавства України, кінцевим бенефіціарним власником, членом або учасником (акціонером), що має частку в статутному капіталі 10 і більше відсотків (далі — активи), які є Російська Федерація / Республіка Білорусь / Ісламська Республіка Іран, громадянин Російської Федерації / Республіки Білорусь / Ісламської Республіки Іран (крім тих, що проживають на території України на законних підставах), або юридичних осіб, утворених та зареєстрованих відповідно до законодавства Російської Федерації / Республіки Білорусь / Ісламської Республіки Іран, крім випадків, коли активи в установленому законодавством порядку передані в управління Національному агентству з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів;</p> <p>замовникам забороняється здійснювати публічні закупівлі товарів походженням з Російської Федерації / Республіки Білорусь / Ісламської Республіки Іран, за винятком товарів походженням з Російської Федерації / Республіки Білорусь, необхідних для ремонту та обслуговування товарів, придбаних до набрання чинності Постановою № 1178.</p> <p>Цю норму залишити, якщо закуповуються товари згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 04.04.2001 № 332:</p> <p>«13. У разі здійснення закупівлі автомобілів, меблів, іншого обладнання та устаткування, мобільних телефонів, комп'ютерів державними органами, а також установами та організаціями, які утримуються за рахунок державного бюджету, учасники при формуванні ціни пропозиції повинні враховувати вимоги постанови Кабінету Міністрів України від 04.04.2001 № 332».</p>
---	-----------------	---

При повному або частковому копіюванні чи цитуванні будь-якої інформації з порталу "Радник у сфері публічних закупівель" ви зобов'язані вказувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело:

<https://radnuk.com.ua/voienyj-stan/insha-informatsiia-vymohy-shchodo-naivnosti-ikoi-peredbacheni-zakonodavstvom-ta-iaku-zamovnyk-vvazhaie-za-neobkhd-ne-vkliuchyty-do-tendernoi-dokumentatsii/>

Висновок

У цій статті ми з вами розібрались, на що необхідно звернути увагу при встановленні інших вимог / умов в тендерній документації, які замовник вважає за необхідне включити до тендерної документації, та як це все згрупувати та передбачити в тендерній документації. Слідкуйте за оновленнями порталу Радник, щоб бути завжди поруч з нами та знати всі закупівельні новини.

Ви вже мали можливість ознайомитись із такими статтями щодо формування тендерної документації:

[«Тендерна документація: з чого почати, обов'язкові та необов'язкові вимоги»;](#)

[«Тендерна документація: розділ 1 „Загальні положення“»;](#)

[«Тендерна документація: порядок внесення змін до ТД. Зміст і спосіб подання тендерної пропозиції»;](#)

[«Тендерна документація: вимоги щодо надання забезпечення тендерної пропозиції»;](#)

[«Кваліфікаційні критерії в тендерній документації: як прописати та приклади»;](#)

[«Вимоги пункту 47 Особливостей у тендерній документації»;](#)

[«Вимога щодо 24 годин на виправлення невідповідностей у тендерній документації».](#)